Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wybrane zagadnienia z literatury Gdańska, Kaszub i Pomorza , PG_00200542		
Kierunek studiów	Niemcoznawstwo (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2028/2029
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	3	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Marion Brandt	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	15	2.0	33.0	50

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z literaturą Gdańska, Kaszub i Pomorza od XVI do XXI wieku, z twórczością wybitnych pisarzy oraz życiem literackim regionu.Wykształcenie umiejętności rozpoznania narracji i mitów (politycznych) o Gdańsku wpływających na literackie imaginacje miasta.Pogłębienie umiejętności analizy tekstu literackiego i uczestnictwa w dyskusji naukowej, w szczególności prowadzenia dyskusji oraz uzasadniania własnego stanowiska.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[NIEML3_W05] Zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z literaturoznawstwa związane z kierunkiem studiów	Zna na w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z historii literatury Gdańska i regionu oraz wybranych tekstów i pisarzy tworzących w Gdańsku i regionie	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[NIEML3_U02] Potrafi prawidłowo dobierać źródła i poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego historyka i/lub literaturoznawcy	Potrafi poprawnie stosować metody interpretacji tekstu literackiego	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[NIEML3_K03] Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego Europy, zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i historycznego oraz kulturowego pogranicza polsko-niemieckiego; jest gotów do działania na rzecz ochrony i promocji tego dziedzictwa	Ma świadomość znaczenia regionalnego dziedzictwa kulturowego pogranicza polsko-niemieckiego; jest gotów do działania na rzecz ochrony i promocji tego dziedzictwa	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[NIEML3_U03] Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury oraz określić ich znaczenie, oddziaływanie społeczne, miejsce w procesie historyczno-kulturowym	Potrafi określić znaczenie i miejsce w procesie historyczno-kulturowym poszczególnych tekstów i pisarzy tworzących w Gdańsku i regionie	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
[NIEML3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę o literaturze Gdańska i regionu, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK5] realizacja zadania problemowego
[NIEML3_U09] Samodzielnie planuje i realizuje działania prowadzące do stałego poszerzania zasobu posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Samodzielnie planuje i realizuje działania prowadzące do stałego poszerzania posiadanej wiedzy o literaturze i kulturze Gdańska i regionu oraz umiejętności rozumienia tekstu literackiego, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
[NIEML3_K04] Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; myśli i działa w sposób przedsiębiorczy; odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych jako znawca literatury i kultury regionu; odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań realizowanych w trakcie zajęć	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK5] realizacja zadania problemowego
[NIEML3_W07] Wie o współistnieniu w naukach humanistycznych różnych punktów widzenia determinowanych różnymi poglądami teoretycznymi, odmiennym podłożem narodowym bądź kulturowym	Wie o współistnieniu w literaturze oraz w historii literatury Gdańska i regionu różnych punktów widzenia determinowanych odmiennym podłożem narodowym bądź kulturowym	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu

Narracje literackie o Gdańsku: 1) Gdańsk jako miasto różnych kultur (J. Schopenhauer, P. Scheerbart, Deotyma, W. Gomulicki, M. Konopnicka). Niemiecka literatura o Gdańsku i nacjonalizm, literatura w okresie nazistowskim (E. Wichert, P. Enderling, M. Halbe). Gdańsk w literaturze niemieckiej i polskiej po 1945 roku (F. Fenikowski, G. Grass, P. Huelle, St. Chwin, B. Zwarra, B. Piórkowska, S. Janesch, V. Braun). 2) Gdańskie umiłowanie wolności (Legendy gdańskie, panegiryka, Johannes Daniel Falk, literatura po 1945 roku), 3) Gdańsk jako zagrożone, upadłe lub martwe miasto (J. v. Eichendorff, W. Omankowski, R. Kunze, motyw sądu ostatecznego). Autobiografia gdańskich Żydów (F. Meisler). Literatura kaszubska (H. Derdowski, A. Majkowski)

Wymagania wstępne i dodatkowe

Umiejętność analizy i interpretacji dzieł literackich, podstawowa wiedza na temat historii literatury niemieckiej oraz historii Gdańska i regionu

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
pisemna praca zaliczeniowa	51.0%	50.0%
test	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	W czasie wykładu analizowane są krótkie teksty oraz fragmenty wspomnień i powieści wybranych autorów. Do wyboru: J. Schopenhauer: Jugendleben und Wanderbilder (fragmenty). J. Trojan: Mein Vater, der Kaufmann, Zwei Monate Festung (fragmenty). P. Scheerbart: wybrane opowiadanie. G. Grass: Blaszany bębenek (fragmenty). St. Chwin: Krótka historia pewnego żartu (fragmenty). P. Huelle: Weiser Dawidek (fragmenty) (lub:) wybrane opowiadanie. wiersze: J. v. Eichendorff, P. Neruda, V. Braun, R. Kunze. Artykuły o wybranych pisarzach niemieckich w czasopiśmie 30 dni
	Uzupełniająca lista lektur	Borzyszkowska-Szewczyk, Miłosława: Jüdische Gedächtnistopographinen im Grenzraum: autobiographik nach 1945 von Autoren jüdischer Herkunft aus dem Pommernland (Pommerellen und Hinterpommern). Gdańsk 2019. Borzyszkowska-Szewczyk, Miłosława: Gdańsk Grassa, w: Przegląd Polityczny 2018, nr 151-152, s. 88-92. Brandt, M.: Abschied von der Republik. Kommentare zur Preußischwerdung Danzigs in der deutschsprachigen Literatur um 1800 [w:] Convivium. Deutsch-polnisches Jahrbuch für Germanistik. Bonn 2015, s. 271-282. Brandt, M.: Bije blaszany bębenek. Günter Grass, Gdańsk i przełamanie niepamięci , w: Acta Cassubiana 2013, s. 7-17. Brandt, M.: Gdański Poeta i Dziennikarz Erich Ruschkewitz (1904-1941?), w: Wokół Wielkiej Synagogi w Gdańsku. Z dziejów lokalnej społeczności żydowskiej, pod redakcją Ewy Barylewskiej-Szymańskiej, Gdańsk: Muzeum Gdańska i Żydowski Instytut Historyczny 2019, s. 313-335. Brandt, M.: "Paweł Huelle - czytany z Walterem Benjaminem", w: Pamiętnik Literacki 112, 2021, s. 111-118. Brandt, M.: Das Nachdenken über den Totalitarismus als Teil des Dialogs polnischer Schriftsteller mit Günter Grass [w:] Freipass. Forum für Literatur, Bildende Kunst und Politik. Schriften der Günter und Ute Grass Stiftung 2. Berlin 2016, s. 192-210. Kotarski, E.: Gdańsk literacki (do końca XVIII wieku), Gdańsk 1997. Loew, P. O.: Gdańsk literacki (1793-1945), Gdańsk 2005. Loew, P. O.: Das literarische Danzig 1793-1945. Bausteine für eine lokale Kulturgeschichte. Frankfurt a. M. 2009. Mosakowski, J.: Dzieje Gdańska w niemieckiej powieści historycznej XIX wieku, Pruszcz Gdański 2009 Nowaczewski, A.: Trzy miasta, trzy pokolenia, Gdańsk 2006.
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Obraz Gdańska w wspomnieniach Joanny Schopenhauer Gdańsk jako miasto kilku kultur we wspomnieniach Johanny Schopenhauer / powieści Güntera Grassa *Blaszany bębenek* / opowiadaniach P. Huellego Narracja o Gdańsku jako miasto utracone w gdańskich wierszach Volkera Brauna i Pabla Nerudy / powieści P. Huellego *Weiser Dawidek* Gdańsk jako miasto wolności na przykładzie twórczości Johannesa Daniela Falka / legenda o pochodzeniu nazwy miasta Wizerunek Gdańska w opowiadaniach Paula Scheerbarta *Pani Heweliusz* i *Franciszkanin* Obrazy Gdańska w utworze *Utkanki* Barbary Piórkowskiej
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.